

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 84 korona Egész évre . . . 96 korona
 Negyedévre . . . 21 korona Negyedévre . . . 24 korona
 Egész szám ára 30 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok visszafizetését és hirdetések a
 szabadára nem vállalja. Kézírtmányokhoz intézendők.

Április 5-ikén lesznek a választások

Budapest, február 27. (Saját tudósítónktól.) A tegnapi minisztertanács foglalkozott a választások kérdésével és elhatározta a választások rövid időn belül való kiírását. A minisztertanácsban Nagy Vince belügyminiszter azon véleményét hangoztatta, hogy a választásokat április közepére írják ki, a jelen volt Károlyi Mihály elnök azonban határozottan állást foglalt a mellett, hogy a választások legkésőbb április derekára már be is legyenek fejezve. A minisztertanács erre elhatározta, hogy a választásokat április ötödikére vagy hatodikára rendeli el.

Az előirányzat szerint 210-230 tagja lesz a parlamentnek, tekintettel arra, hogy a kormány a választásokat a megszállt területeken bár elrendeli, de nem tartja meg.

A népparlament összeülése.

Nem helyeselhetjük eléggé a népkormány azt az elhatározását, hogy minden nehézséggel szembe nézve, rövidesen kiírja a választásokat. Érti maga a kormány is, hogy habár néptörvényei mögött az új Magyarország érdeke áll, a felelősség erkölcsi súlya azonban dobog. Abban a biztos tudatban, hogy összes intézkedései megkapják a szankciót, bátran sürgetheti a népparlament összeülését.

De nem is annyira a népkormány legalizálása, mint inkább az ország közvéleményének nyomatékos megnyugtatása kényszeríthette a kormányt a választások kiírására. Egy trónhoz jutott párt, amelynek elvi harca évtizedeken át állta a leghevesebb tüzet, készséggel bocsátja az ország parlamentje elé a program gyakorlati megvalósítását. A beipolitikában a nyilvános parlamenti tárgyalás azonnal levezeti az emberekben féktelenkedő gondolatokat, a polgárok lehülnek, ha a kávéházban olvashatjuk a törvényjavaslatok szigorú és objektív kritikáját és nem terem minden utcasarkon egy új politikai zseni.

Elrontottak bennünket azzal a mulattal, hogy mindent szerettünk megkritizálni, mindennel szerettünk előbb tisztában lenni, mielőtt belenyulnánk a bugyellárisba. Ez a rossz magyar szokás megvan ma is s a rólunk s nélkülünk való tömeges döntések úgy vernek bennünket, mint a tavaszi jégeső. Az új és boldogabb állapotba való átmenet ötödik kerekére lehet ideig-óráig a diktatura, de az új rendet alapjaiban csak az a törvény erősítheti meg, a melyet az összesség megnyugtatót lelkiismerete hoz.

A parlament megnyitásával kiirtja egycsapásra a kormány azokat a béktelenekeket, akik panaszos jajkiáltással hordják ajkukon az ellenforradalom orvosságát, mint egyetlen mentséget. A nyilvános törvényhozás napfényébe belepusztul minden bujkálni szerető maffia, dadogásba fullad az az ember, aki egy imponáló, legális parlamenti harc eredményeit hátulról akarja meg-

Alkalmat kell adni az országnak arra, hogy valóban a nép kormányozzon, törvényei az ő szívéből fakadjanak. A parlamenti élet kisöpri ebből a mardosott, parányi országból a telhetetlen önzést, lesújtja az ellenlábás okvetellenkedőket, megértjük, megismerjük egymást, rájövünk talán a leghevesebb elvi harcok alatt, hogy ma minden magyarnak össze kell fognia.

Kell ezt hővebben magyarázni? Elhiszi még azt valaki ebben az országban, hogy amit egyszer oda adtak a népnek, azt egy pár ezer ember vissza tudja verekedni? Ha pedig megszűnnek ezek az anyagi differenciák, akkor

hol tombolhatja ki jobban magát a visszafojtott szó, mint a parlamentben? Hol nyulhat bele a kormány abba az aranybányájába a lelkeknek, ahonnan erkölcsi és anyagi erőt meríthet, mint az ország parlamentjében?

Mennyire másképpen fog csengeni a kormány és a köztársaság elnökének szava a külföld felé, ha tudja, hogy mögötte egy homogén ország áll, egy vakmerő és elszánt nép, amely hódító szándék nélkül, ideaszán és jelszó nélkül lépett rá a legszedítőbb fejlődés útjára? Ha egy követünket visszautasítják, mily könnyű elviselni a kormánynak e súlyos sértést, ha mögötte egy nemzet megsértett önérzete dobog.

Kívánva kívánjuk, vágyva várjuk, hogy minél előbb üljön össze a magyar népparlament! Legyen az bármilyen összetételű, legyen az bármilyen színű, az most nem fontos. A fontos az, hogy az országnak, a népnek büszke, öntudatos és szuverén színvonalon álló reprezentánsa legyen.

p.

Kun Béla kormányfő akart lenni.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt Nagy Vince belügyminiszter megjelent az államrendőrségen, ahol Dietz Károly főkapitánnyal közel másfél óra hosszúra tartó tanácskozást folytatott. A tanácskozáson részt vett Szentkirályi Béla kapitány is.

A belügyminiszter a kommunisták folyamatosan lévő bűnügyéről tájékozódott részletesen, a felvilágosításokat Szentkirályi rendőrkapitány adta meg.

A rendőrkapitány először is jelentette a belügyminiszternek, hogy a magyarországi kommunisták működése most már jegyző

könyvileg is meg van állapítva, az egész mozgalmat Kun Béla, Nánási és Vántus agitátorok vezették. Céljuk a jelenlegi államforma megváltoztatása volt.

A kormány feje Kun Béla lett volna, Nánási a hadügyi népbiztosságot szánta magának.

Jelentette a rendőrkapitány azt is, hogy a kommunisták utolsó vára is megdőlt ma Magyarországon, mert a Mátyásföldön levő repülőgépgyár munkásai egyöntetűen visszaléptek a többi kommunista szekták is feloszlóban vannak.

Hagymási Fülöp

villamosvállalata Péter-utca 1. sz. alatt.

Elvállal villamosvilágítási, erőátviteli berendezéseket, villanycsengő, házitelefons és vízvezetékcsatlakozást. Izléses stílusú ampolnák kaphatók. Vidéki munkálatokhoz meghívásra jövök. Telefon 883. sz.

Francia bizottság vet véget a zilahi borzalmaknak

Tegnap reggel egy francia őrnagy és egy francia hadnagy érkezett autón Nagyváradra. Azonnal a városházára mentek és Rimier Károly polgármestert keresték f. l., a kivel hosszú ideig tanácskoztak.

A franciák Budapestről jöttek és Zilahra mentek, hogy

azonnal véget vessenek azoknak a pusztító harcoknak, amelyek tegnap és tegnapelőtt a legborzalmasabb fokot érték el.

Amint több helyről telefonon jelentik, a város léngokban áll, a házak nagy része, különösen a középületek nagyon megrongálódtak a nehéz tüzérség tüzeitől. Menekülők százai özönlnek el a közeli községeket és városokat. Tegnap Nagyváradra is sok zilahi család érkezett, akik a rajtuk lévő ruhában hagyták el a szerencsétlen várost.

A minden ok nélküli csatározásnak beszü-

telését jelenti ez a francia bizottság, amelyet a budapesti legyverszüneti bizottság küldött ki Zilahra azzal, hogy állítsa meg a további harcokat.

Rimler Károly polgármesternél többek között aziránt érdeklődött, hogy melyik uton lehet a leggyorsabban és legrövidebben Zilahra utazni. A polgármester a szükséges felvilágosítás után a katonai állomásparancsnoksághoz utasította őket, ahol, tekintettel a Csucsra körüli harcokra, bővebb információt szerezhettek a Zilah felé vezető útra vonatkozólag.

Az állomásparancsnoknál Dutkay őrnagy fogadta a franciákat, akik rövid beszélgetés után megkapták a kellő felvilágosítást. Az őrnagy és a hadnagy azonnal autóra ültek és tovább utaztak Margitta felé, mert Csucsán keresztül az oltani helyzet esetleg veszélyeztethette volna a bizottság útját.

át a város a vasutüzemet. A tanács a községeit most nem tartja helyesnek.

Biró Márk a községeit már most kivihetőnek tartja, mert csak ettől várja a közlekedés javítását. Eddig szünetelt a vasut részvénytársaság. A polgármester minden igyekezete megtört a vasut akarátán. Ismereteli a dolog történetét. Szorítsák rá a társulatot, hogy gyorsítsa a közlekedést. Az emelésnél belemenne a 20 és 30 fillér személytarifába; a bérletjegy 10 koronában állapíttassék meg.

Dr. Katz Lipót a Munkástanács megálla-podására hivatkozva, a tarifaemelés ellen szól, indokolatlan, hogy a rizikót másra tolják át a vasutársaság. Elérkezett az idő a vasut községeire. A vasuti munkások nem a közönségtől várják helyzetük javítását. Elfogadják a radikális párt indítványát a kommunizálásra vonatkozólag.

Megyeri Ferenc rámutat, hogy az államasvasut is kétszer emelte a díjakat. Elfogadják a tanács javaslatát a tarifaemelésre. A községeit most az kell nézni, hogy a város közönségére helyes lenne-e az emelés. A mai időt nem tartja megfelelőnek a községeit. Most csak a tarifaemelés fogadják el, a községeit pedig halasszák el, amíg pontos számítások állanak rendelkezésre.

Lukács Ödön Katz Lipót beszédével foglalkozik s rámutat, hogy a városnak lényeges összeget fizet a villamosvasut. A vasut átvétele esetén is fel kell emelni a tarifát. Községeit kell majd a vasutat, de addig is lehetővé kell tenni az üzemet. A vasut mostani mizerábilis állapota a háborus viszonyok következménye. A forgalom gyorsítása a vasut érdeke is. Irjon fel a Néptanács olyan néptörvényt alkotása iránt, hogy a községeit keresztülvihető legyen, de addig is módot kell nyújtani az üzem zavartalan lebonyolítására. A tanács javaslata csak provizórikus.

Dr. Grósz Menyhért kéri, hogy már most mondják ki elvileg a kommunizálást. Indítványozza, hogy még négy fillérrel 30 és 40 fillérré emeljék fel a tarifát, de ez is a városi pénztár javára essék. Ezzel fogadják el a tanács javaslatát.

Juricskay Barna hiva a községeitnek, de az idő erre most nem alkalmas. A tarifa emelést 30 és 40 fillérré csak hat hónapra ötvázza. A megváltás előkészítésére ad hoc bizottságot küldjenek ki.

Dr. Berkovits René ellene van a tarifa emelésnek. Csak annyival emelné, ami teljesen a városnak és a munkásoknak jutna.

Ritoók István szintén nem szavazza meg a tarifaemelést.

Dr. Thury László hiva a kommunizálásnak, de meg kell várni a kommunizálásról szóló néptörvényt s a kedvező alkalmat. Egységes tarifát kíván és a bérletjegyek után is egy koronát kapjon a város.

Rimler Károly: A megrendült városi háztartás érdeke vezeti a tanácsot s megragad mindent a városi pénztár érdekében. A vasut most 27 fillért fizet az áramért s fog fizetni 80 fillért. Ha megtagadjuk a kérelmet, beszünteti az üzemet. Az azonnali átvétel két évi fögyver. Egy fontos jövedelmet nem lehet mellőzni.

Mehlku István a javaslat ellen szólt. Lukács Ödön újabb felvilágosításai után a tarifaemelést 8-8 szó mellett, az elnök döntésével nem fogadták el. A kommunizálásról alkotandó néptörvényért felir a kormányhoz a néptanács.

A keményseprő iparról szóló módosított szabályrendelet függelékét meghirdették s a

A városi Néptanács gyűlése.

Nagyvárad város Néptanácsa tegnap tartotta ülését a városházán, dr. Katz Béla kormánybiztos elnöke alatt. A tanács tagjai alig egy kettő kivételével jelen voltak.

Dr. Katz Béla kormánybiztos üdvözölte a tagokat. Törvényes jogánál fogva dr. Böszörményi Andor ügyvédet tiszteletbeli városi ügyésszé nevezte ki.

A gyűlés ügyrendje.

Első sorban is előterjesztésre került a Néptanács tanácskozásiának ügyrendje, melyet az előbbi városi közgyűlés ügyrendjéből dolgoztak át. A régi ügyrend majdnem változatlan.

Dr. Grósz Menyhért azt indítványozta, hogy a javaslatokkal együtt az indokolást írásban terjesszék elő a gyűléseken.

Elnök indítványozta, hogy most en bloc fogadják az ügyrendet s az esetleges változtatásokat a jövő gyűlésen tárgyalják.

Biró Márk az indokolásokat előzetesen kéri a tagokkal közölni.

Az ügyrendet elfogadták.

A szakbizottságokat

alakították meg ezután. Összesen 16 szakbizottság lesz.

A fontosabb bizottságokba a következőket választották:

Jogügyi bizottság: Elnöke a t. főügyész, jegyzője a t. ügyész. Tagjai: dr. Thury Kálmán, dr. Stern László, dr. Váli Péter, Bajor Antal, dr. Böszörményi Andor, dr. Kovács Zsigmond, dr. Sólyom Kálmán, Szöllösi Gyula, dr. Lévai Béla, dr. Zigre Miklós, dr. Grósz Imre, dr. Ney Pál, Kepes L. Miklós, dr. Fehér Adolf.

Pénz és gazdasági bizottság. (vámkezelést ellenőrző Rimanóczy alapot ellenőrző.) Elnöke a polgármester, tagjai: Hiemesch Frigyes, Németh István, dr. Moskovits József, dr. Popper Ákos, Kerekes Manó, Sarkadi Lajos, Gyémánt Jenő, Wertheimstein Viktor, Oláh Béla, Megyeri Ferenc, Patócs János, dr. Fried János, Gazdag Ferenc, Kappner Ármán, Mehlku István, Berkovits Hermann, Székely János, Kandel Ignác.

Közmunka, közlekedési és szépészeti bizottság, vízvezetéki, csatornázási, temető, l. és jéggyár l. b. Elnöke: a polgármester,

tagjai: Kemény Béla, Poldész (Emil) Richard, Urszinyi Pál, Egyedi Andor, Salamon Ernő, Karácsonyi Géza, Gazdag Ferenc, Pelle János, Hendzsel Miklós, Nyul József, Jónás Demeter, Szilassy Sándor.

Közegészségügyi bizottság: dr. Grósz Menyhért, dr. Berkovits René, dr. Meer Samu, dr. Sándor János, Jánossy Gyula, Kovács Benő, Hajdu Hugó, dr. Halász Andor, dr. Barta Andor, dr. Edelmann Menyhért, dr. Verzár István, dr. Julier Vilmos, dr. Rácz Miksa.

Községi iskolaszék: dr. Grósz Menyhért, dr. Edelmann Menyhért, dr. Thury László, Biró Márk, dr. Berkovits René, dr. Katz Lipót, Megyeri Ferenc, Ritoók István, Propper Ernő, Csordás János, Tschó Sándor, Tsbéry Géza, dr. Edelmann Menyhért, Kempner Magda, Gyémánt Jenőné, Juhász Jánosné, Pető Lajos, Fülöp Erzsébet, Katz Lenke, Róth Simon, Budai Tibor, Kerekes Manó, Székely János, Marton Manó, Kandel Ignác, Grünvald Sándor, dr. Meer Samu, Simonyi Ernő, Berkovits Hermann, dr. Kovács Zsigmond, dr. Böszörményi Andor, Gábor Dezső, Bocskai István, Schlinger Márton, Hegedűs Sándor, Kucsinszky Kálmán.

Közigazgatási bizottság: Elnöke a főispán, helyettes elnöke a polgármester, tagjai dr. Adorján Emil, Köszeghy József, Baróthy Pál, dr. Katz Lipót, dr. Perczel Adolf, Nagy Mihály, Kocsán János, Schlinger Márton, Rubin Adolf, Ritoók István.

A város 15 milliós kölcsöne

tárgyában csak 10 millió korona felvételét engedélyezi a közmunkákra és a függőkölcsönök kifizetésére a miniszter. Fehrnak a nem engedélyezett 5 millió kölcsön engedélyezése iránt.

A villamosvasut tarifa-reformja

tárgyában Lukács Ödön főjegyző előterjesztette a városi tanács javaslatát, mely szerint a teheráruszállítás tarifáját métermázsánként 10 fillérről 16 fillérré, a személyforgalomnál: a havi bérletjegyek árát 12 K 42 fillérré, a szakaszjegy árát 12 fillérről 26 fillérré és a zóna- és átszállójegy árát 22 fillérről 36 fillérré javasolják emelni. — A radikális párt a villamosvasut községeit kéri. A keresk. miniszter leiratában felhívja a várost, hogy ha nem emelik a tarifát, vegye

KÉPKERETEKET

művészi kivitelben **KORNVEISZ** képkeretező készít. Rákóczi-ut 15. szám.

Épület üvegezéseket és javításokat olcsón és pontosan készít. Weiszlovits temetkezési vállalat mellett.

nyilvános városi könyvtár szervezeti szabályzatát az elfogadási záradékkal ellátták.

A lakáshivatal

szervezését elfogadták s elrendelték a lakás-kataszter elkészítését. Kapcsolatosan dr. Dajka Endre rendőrkapitány részére a lakáshivatal eddigi vezetéséért 3000 K. tiszteletdíjat szavaztak meg.

Dr. Böszörményi Andor egy bizottság kiküldését kéri a lakásépítés megkezdésére. Elfogadták.

Dr. Katz Lipót az idegenek beözönlése ellen szólal fel.

A városi pénztárba a hadiözvegyek és árvák részére különböző címenek befizetett összegeknek a rokkantak, hadiözvegyek és hadiárak javára való felhasználásának engedélyezése iránt felelősséget intéz a Néptanács a Népjóléti miniszterhez.

Dr. Grósz Menyhért indítványát, hogy átmenetileg a kormánybiztosok kivételes hatalommal felruházása s a régi községi közigazgatási rendszer megszüntetése és a milícia szervezése iránt feliratot intézzen a kormányhoz a néptanács, — elfogadták.

A tanács előterjesztésére a megüresedett rendőrfőkapitány helyettesi, két rendőrkapitányi, két rendőrfelügyelői és a választás folytán esetleg megüresedő állásokra pályázatot kiírását rendelték el.

A rendőrség létszámának felemelését 200 új rendőrrel elhatározták.

A városi villamosmű alkalmazottai által kért személyenként 200 korona pótlék felett

nem döntöttek, hanem kiadták véleményezés végett a munkástanácsnak.

A város által létesített Ferenc József-ösztöndíj alapítványnak Forradalmi emlék-alapítvány címen a kezelésre készített alapító oklevelet elfogadták.

Gerő Ármán főkapitány és Réz Bertalan rendőrfelügyelő nyugdíjzását elhatározták. Dr. Grosz Menyhért indítványára Gerő Ármán működése felett a Néptanács elismerését jegyzőkönyvbe iktatta.

Reiner Rezső főiskolai tanárt, Hoffmann Ervin Ottó hadnagyot és még többeket felvettek a községi kötelékbe.

Dr. Szőke Ferenc, dr. Kenéz Lajos, dr. Guttmann Jenő, dr. Geis René orvostudori oklevelét meghirdették.

Interpellációk.

Már este 9 óra felé járt az idő, mikor az interpellációkra került a sor.

Dr. Berkovits René a dr. Dajka Endre rég húzódó fegyelmi ügyének gyors befejezését szükségesnek tartja.

Gazdag György a közmunkák mielőbbi megkezdését a közrend érdekében sürgeti.

Nyul József a szesztilalom szigorú ellenőrzését kívánja s ha a rendőrségnek nincs elég ereje ehhez, a munkásokból bizzanak meg ellenőröket.

Kimondták, hogy a teljes szesztilalmat fenntartják.

Csordás F. a munkások részére veteményes kertekhez területek kijelölését kéri.

Hivatalos jelentés Baranya helyzetéről.

Budapest, február 27. (Saját tudósítónktól.) Baranya vármegyének meg nem szállt területének Sásdon székelő kormánybiztosa a belügyminiszternek ma jelentést tett Pécs és a megszállt területek helyzetéről.

E jelentés szerint Pécsen és a megszállt területen a munkásság és tisztviselők sztrájkja még tart, a megszálló csapatok kegyetlenkedéséről és vérengzéséről szóló hírek azonban nem felelnek meg a valóságnak.

A német előzetes béke feltételei.

Budapest, február 27. (Saját tudósítónktól.) Zürich-i jelentések szerint a londoni lapok a Németországgal kötendő fegyverszünet, illetőleg előzetes béke következő feltételeit közlik:

1. Németország csak tizennyolcezer főnyi hadsereget tart és ennek csak öt százaléka lehet hivatásos tiszt. Az új német had-

sereg tehát 15 gyalogezredből és 5 tüzérezredből fog állani. Az angol kormány az általános védkötelezettség fenntartását is élesen ellenzi.

2. Az összes német erőművek lerombolandók.

3. A vezérkar feloszlása.

Wilson ellen nem követtek el merényletet.

Budapest, február 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Genfi jelentés szerint az Havas-ügynökség valószínűleg mondja azt a tegnapi elterjedt hírt, hogy Wilson elnök ellen merényletet követtek volna el.

Münchenben kikiáltották a sovjet köztársaságot.

Budapest, február 27. (Saját tudósítónktól.) Bernből jelentik: Münchenből érkezett hírek szerint ma délelőtt kikiáltották a sovjet köztársaságot. Az egész proletárság tömörült, a helyőrség a forradalmi munkásság pártjára állott.

Délvidék hovácsatolása ügyében még nincs döntés.

Páris, febr. 27. (Szikratávirat.) Magyarországnak, Német-Ausztria és Bulgária határainak megállapítására kiküldött bizottság tegnapi ülésén a szerb kiküldöttek bejelentették Torontál, Temes és Krassószörény megyék egész területére, Baranya egy részére és a

Muraközre vonatkozó területi igényeiket. Döntés nem történt, mert a román kiküldöttek csak a pénteki ülésen juthatnak szóhoz. Megegyezés ebben a kérdésben nem valószínű.

Az Almásy grófok és Vay bárók birtoka.

A földbérleti bizottság előtt a kormánybiztos elnöklete alatt tegnap délelőtt tárgyalták a gróf Almásy és a báró Vay zsákai földügyét. A zsákai földnélküli gazdák tömegesen jöttek be erre a tárgyalásra. Megjelent maga a fiatal Vay László báró is, az Almásy-uradalmat pedig Czöbel főintéző képviselte.

Az Almásy-féle uradalmat a Vajna-testvérek bérelték, mintegy 4000 holdat s ezért eddig 18 koronát fizettek holdanként és az adót. Czöbel főintéző 200 holdat ajánlott föl a népek önként s hosszas és türelmes tárgyalás után a bizottság megállapította, hogy ez nagyon kevés, a község igényeit meg sem közelíti és úgy döntött, hogy az Almásy-uradalomból 2000 holdat adott oda a földművelőknek. Tekintettel voltak arra, hogy az uradalomnak több mint 200 drb. nagy lábas jószágia és 150 sertése van. A Vayak birtokából pedig 900 hold földet szakított ki az új bérlek részére, amelyből 500 hold legelő és 400 hold szántó.

Ugyancsak délelőtt intézték el a vekerdiék kérését. A nép nevében Hasas Demeter református lelkész ismertette a község nyomasztó állapotát. Vekerden ötszáz lélek él s a községnek eddig mindössze 500 hold földje volt, amelyért évi 23.000 korona bért fizettek. 382 holdat kértek az Elek Gusztáv-féle földekből, amelyek eredetileg Beöthy Pálnéé voltak. A bizottság úgy döntött, hogy a Vayak adjanak át 100 holdat, a Vajnak pedig 50-et. Mind a két községben a bérleti átlagár holdanként 30 korona, bevetett föld után pedig 100 korona.

Délután Almaszeg és Pápfalva kerültek sorra. Pápfalva Steiner Lajostól kért 437 holdat s meg is kapta 12 korona átlagár mellett. Az almaszegiek 174 holdra reflektáltak a mólki apátság birtokából és szintén megkapták hasonló ár mellett.

Váradalpar község békés megegyezést létesített a váradai lat. szert. káptalannal. 364 kat. hold igényük volt s 10 korona átlagár mellett ment át a föld kezelésükbe.

Mütetet hajtanak végre Clemenceaun. Párisból jelentik: Bár a miniszterelnök állapotaiban semmi lényegesebb rosszabbodás nem állott be, mindazonáltal szükségesnek látszik sebesülésével összefüggésben egy könnyebb mütetet végrehajtani rajta.

MODIANO CLUBSPÉCIALITÉ

CIGARETTAPAPIR
ES MŰVELY
FELÜLMULHATATLAN



IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!

Horthy Dezső fuvarozási vállalata Nagyvárad, Petőfi-u. 7

Telefon: 609.

Elvállal szállításokat minden szakmába.

Telefon: 609.

Révész Béla távozik.

Foglalkoztunk azzal a végső elmérgesedett konfliktussal, amely tegnap a bérharc legerősebb fegyverét, a sztrájkot szegítő szembe Révész Béla igazgató elviselhetetlen modorával. A Polgári Takarékpénztár tisztviselői tegnap rendületlenül állták a sztrájkot a minden privát közeledést mereven visszautasították. Kijelentették, hogy csak a Munkástanács utján tárgyalnak. A Munkástanács esti fél 8 órakor kezdte meg az ügy tárgyalását. A tárgyalásra meghívták az intézet két igazgatóját, akik ismertették az igazgatók álláspontját.

A Munkástanács ülése belenyúlt a késő éjszakába. Az igazgatók túl energikusnak tartották a tisztviselők fellépését. Azt vitatták, hogy a modor miatt nem lehet egy embernek a nyakára tenni a kést. Dr. Popper Ákos és Szóke Sándor bankdirektorok védtek a végső Révész érdekeit, de a Munkástanács nem volt hajlandó abból a tegnapi határozatából engedni, hogy Révésznek távoznia kell.

Révész Béla szintén megjelent a Munkástanács előtt. Kijelentette, hogy végtelenül sajnálja az incidenst, elismeri, hogy hibás, szívesen bocsánatot kér. Ne kergessék vi-

lágá, most sehova sem mehet állásba.

A Munkástanács nem akceptálta Révész argumentumait, hanem ultimátumot küldött a Polgári Takarékpénztár igazgatóságának, hogy ma déli 12 óráig távolítsa el Révész vezérigazgatót. Az igazgatóság nem térhet ki a határozat meghozatala elől.

A románok bezáratták a kolozsvári egyetemet.

A nagyszebeni kormányzótanács táviratot intézett Kolozsvárra, amely szerint a kolozsvári egyetemen a tanítást március 20-ig beszüntetik. Ez az érthetetlen intézkedés Kolozsvárott nagy megütközést keltett és az egyetemen azt hitték eleinte, hogy tévedés forog fenn és az intézkedés a bukaresti egyetemre vonatkozik. Ám a dr. Tamásiu vármegyei prefektushoz szóló táviratot Goldis László vallás- és közoktatásügyi államtitkár írta alá, amiből következik, hogy mégis a kolozsvári egyetem elzárásának beszüntetéséről van szó.

A prefektus megígérte, hogy az ügy tisztázása céljából táviratilag érintkezésbe lép a nagyszebeni kormányzótanáccsal.

Bonyodalom egy adásvételi szerződés körül.

A tábla a vevőnek adott igazat.

A népkormány február 4-én rendeletet adott ki a tűzifa szállításáról és a fa legmagasabb áráról. A rendelet értelmében a február 4-én, tehát a hatálybalépése előtt kötött adásvételi szerződést olyan értelemben kell teljesíteni, hogy az eladó a szerződéskötéskor számított legmagasabb árért köteles a fát a vevőnek átadni.

Ez a rendelet sok félreértésre adott okot, a fakeskedők rosszul értelmezték, úgy hogy csak tegnap egy táblai ítélet derített teljes világosságot a zavarosnak lát szó intézkedés helyességére.

Léderer Leo vevő 1917 nyarán szerződést kötött a Reiner S. és fia céggel nagyobb mennyiségű vagonfa szállítása iránt. A szerződés értelmében Reiner 735 koronáért adta el akkor a fa vagonját, a szállítás azonban technikai akadályok folytán csak ez év januárban történt meg, amikor a fa ára 1253 korona volt.

Léderer az 1917-iki megállapodáshoz kötötte magát. Reiner S. és fia azonban a jelenlegi árat követelte. Pörre került a sor és a törvényszék az eladónak adott igazat és megítélte az 1253 koronás árat. De a népkormány rendelete akkor még nem jelent meg. Léderer fellebbezett.

Az ítélőtábla tegnap foglalkozott az érdekesen komplikált ügyvel és az új rendelet figyelembevételével hozott ítéletet. A táblai tanács ülésén Kepes Miklós elnökölt. Az ítélőtábla kötelezte Reiner S. és fia céget, hogy az 1917 nyarán megállapított 735 koronáért szállítsa le a fát Léderer Leonak. Az ítélet indoklásában kimondja, hogy a rendelet világosan intézkedik az ilyen természetű szerződések betartásáról és hogy a vevő nem kötelezhető a késedelmes szállítások miatt a rendelés és végrehajtás közötti időben felzőkött árak differenciájának megfizetésére.

Zilah ismét román kézbe került.

A fegyverszüneti bizottság beszünteti a harcokat.

A zilahi kínos és kegyetlen hullámmá sokkal kapcsolatban tegnapi számunkban mutattunk rá arra, hogy hiányzik újra a kényszerítő között a respektust követelő politikai tényező beleszólása. S hogy teljesen helyes következtetést vonunk le a vérengző harcok haszontalanságából, azt mutatja a tegnapi nap rendkívüli eseménye.

Vyx alezredes tegnap autón Nagyváradra küldte Durand Luid francia századost és Montpellier Jacques hadnagyot, hogy innen Zilahra menve azonnal szüntesse be a harcokat.

A két francia tiszt küldetésével másutt számolunk be részletesebben. Itt csak azt említhetjük meg, hogy küldetésük már is eléget, mert Zilah környékén a város visszavételével a legrettenesebb anarchia dühöng.

Nagyváradra több száz menekült család érkezett a szörnyű városból. Munkatársunk főhercege az egyik menekült táblabíró, aki Zilah tragikus napjairól nagyon szomorú képet festett.

Elmondotta a táblabíró, hogy vasárnap le nem írható öröm között vonult be a Gyurovcsik küldönmény. De már másnap türelmetlen bizonytalanság uralkodott a városban. A románok megszállták a Meszes-hegység ormait és

ágyazni kezdték a várost.

Összelőtték a kórházat, megrongálták a gimnáziumot és a katolikus templomot. Már hétfőn szekerek százai vonultak Szilágy-somlyó és Kraszna felé, amelyek telve voltak menekülőkkel. Szakadó esőben keltek utra, alig-alig felöltözve a az ott maradt lakosság a pincékbe menekülve várta a borzalmas ágyazás megszűnését.

Intelligencia alig maradt a városban. Peszeky Ferenc róm. kath. piébános házról-házra járva vigasztalta a kétségbeesett kispolgárokat.

A táblabíró előadása szerint egy nyugalmazott kartársának az állat puskatussal verték fel, mert a nála rekvirált szoba nem felelt meg a román tiszteknek. Gyurovcsik őrnagy feleségét, aki az első megszállás alatt nem tudott elmenekülni, saját lakásába bezárták és ott fogva tartották. Medgyessy Géza táblai tanácselnököt az ágyában lepték meg és ott verték rá huszonötöt. Akit délután 4 óra után az utcán elcsíptek, azt alaposan megmotozták.

Az akasztásokra vonatkozólag azt mondta a táblabíró, hogy nem felelnek meg a valóságnak.

Hogy most mi van Zilahon — azt könnyű elképzelni. Reméljük, hogy a francia százados elég korán érkezik ahhoz, hogy megvédje a békés polgárokat a brutalitásoktól.

A különböző frontszakaszokról a 39. dandár útján a lentebbi jelentést kaptuk. Kiemeli a kommüniké, hogy Zilahot azért őrítettük ki, hogy megvédjük az ágyuzástól.

A jelentés ezt mondja:

Nagyvárad, február 27. Csucsakörül teljes csend. A Maros völgyén a helyzet változatlan.

Zilahot kiürítettük, hogy a város lövetésének elejét vegyük. Csapataink Zilahról nyugatra foglaltak állást. A románok Zilahra bevonultak. A lakosság tömegesen menekül.

A budapesti fegyverszüneti bizottság két tisztje ma Nagyváradon keresztül azután Zilahra ment, hogy ott a harcokat beszüntesse.

Margittán

el akarják mozdítani az előljárást.

Margittán a forradalom állítólag még nem zajlott le. Minden úgy van, amint október 31-ike előtt, a község vezetői helyükön maradtak és a megszokott mederben vezetik a közigazgatást. A margittai szociáldemokrata párt azonban szeretné, ha ott is átalakulna a vezetés és a régi helyett új emberek jönnének be. A párt tegnap egy öt tagú bizottságot küldött Nagyváradra a kormánybiztoshoz Kertész Ferenc párttitkár vezetésével, aki előadta, hogy a község szociálistái határozottan kívánják, hogy Margitta jelenlegi vezetősége azonnal távolítsa el és a lehető legrövidebb idő alatt ejtessék meg a választás. Kérte továbbá a mőkai apátság 12 ezer hold földjének átengedését a község lakosai részére. A lakáshiányt pedig úgy gondolják a legkönnyebben megoldani, ha az apátság 50 szobás hástályát adják a használatra a községnek.

A kormánybiztos válaszában megígérte a küldöttségnek, hogy megvizsgálja a panaszokat és a vizsgálat eredménye szerint

tal állást. Nincs hozzáfűzni valónk a dolghoz, csak annyit jegyzünk meg, hogy mi helyt a földosztás megkezdődik, a község lakossága az apátság részéről a legnagyobb megértéssel fog találkozni.

HIREK

Negyven fillér a váradi lapok egyes példánya.

A lapelőállítás költségei február hónapban rendkívüli mértékben megnövekedtek. Olyan tekintélyes fizetésemelések állottak be, hogy annak legalább egy részére fedezetet kell találnunk.

A nagyváradi napilapok elhatározták, hogy előfizetési áraikat mindamelllett nem emelik, ellenben az egyes példányok árát szombattól kezdve 40 fillérben állapítják meg.

A nagyváradi lapok egy teljes nappal előzik meg tökéletes és kimerítő tudósítással a fővárosi lapokat és így joggal remélik, hogy mindenki méltányolni fogja, ha horribilis kiadásaink ellenében ezen az uton igyekszünk beveteleinket némileg fokozni és így a lapok fennmaradását lehetővé tenni.

* **Függetlenségi pártgyűlés.** A nagyváradi függetlenségi párt tisztikarának, intéző-bizottságának és választmányának tagjait felkérem, hogy folyó évi március 1-én — szombaton délután 5 órakor a városház bizottsági termében tartandó pártgyűlésen megjelenni szíveskedjenek. A gyűlés tárgya: a függetlenségi-párt országos szervezetének keltéválása folytán határozathozatal a párt irányáról. Nagyváradon, 1919. február évi hó 26-án Dr. Adorján Emil pártelnök.

* **Államosítják a rendőrséget.** A vidéki rendőrségek államosításáról szóló néptörvény március elején jelenik meg. Tegnap érkezett Nagyváradra Dayka Endre dr. rendőrkapitány, aki a belügyminisztérium rendőri osztályán éppen az államosítás törvényén dolgozott és ő hozta meg a hirt, amely érthető örömet keltett a rendőrség körében.

* **A tisztviselők házépítő akciójának legutóbbi közgyűlésén** beválasztott bizottsági tagokat felkérem, hogy a legközelebbi munkaprogram megállapítása céljából 1919. évi február hó 28-án délután 4 órakor a postaigazgatóság épületében (I. emelet 34. számú szoba) teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Siket Traján elnök.

* **A cionista kongresszus az integritásért** február 26-án volt a zsidó világgongresszus záró ülése Zürichben, amelyen ünnepélyes demonstráció volt Magyarország ügye mellett. Fuchs Benjámint nagyváradi főrabbi egy óras beszédében követelte Magyarország területi integritását. A főrabbi beszéde nagy hatást keltett és a kongresszus tüntető Magyarországot területi épsége mellett. A kongresszus egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a megíevő előkelő zsidó összeállítások felhasználásával párisi békekonferencián minden követ megmozdít Magyarország területi integritása érdekében.

* **A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok** kebelében alakult Radikális Kereskedők csoportja március hó 1-én, azaz szombaton délután 5 órakor a Csarnok helyiségében fontos ügyben értekezletet tart. Kérjük a tagok szíves megjelenését.

Unitárius egyházgyűlések fegyveres ellenőrzése.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Ferenc József unitárius püspök Kolozsváron azzal a kérelemmel járult a megszálló román csapatok parancsnokához, hogy az unitáriusok megtarthassák szokásos egyházi gyűléseiket. A román parancsnok csak úgy volt hajlandó a gyűlést engedélyezni, ha a román küldöttek fegyveresen jelen lehetnek és ha minden beszédet nyomban román nyelven tolmácsolnak. Az unitárius egyházfő e feltételt nem fogadta el, inkább elállott a gyűlés megtartásától.

Az Internacionále támogatásából rendelték el a választásokat.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Kunfi Zsigmond miniszter a tegnapi minisztertanácsban részletesen beszámolt berni tapasztalatairól. Ezek szerint a magyarság kiállításai lényegesen javultak.

Azt, hogy a nemzetgyűlési választásokat egyáltalában el lehetett rendelni, egye-

nesen az Internacionále támogatásának kell betudni. A miniszter előadásából általánosságban kiűnt, hogy a szociálisták világgongresszusán sokszor nyilvánult meg rokonszenv a magyarság létfenntartási küzdelmei iránt, amelynek okvetlenül éreztetnie kell hatását Párisban és Washingtonban.

Erős bolsevik áramlat Párisban.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Párisi jelentések szerint ott igen erős bolsevik áramlat kerekedett felül. A kormány a legerélyesebb eszközökhöz nyult ellenük, több helyen házkutatást tartott és számos bolsevikot letartóztatott.

Münchenben a kommunisták elfoglalták a jegybankot.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Münchener táviratok szerint a bajor fővárosban rendkívül veszedelmes a helyzet. A kommunisták megszállták az összes középületeket, pályaudvarokat és hatalmukba kerítették a jegybankot is.

Magyarország és Románia új határai.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik: A békekonferencia X. bizottsága ma folytatta Románia igényeinek tárgyalását és egyben megvizsgálta azokat a szempontokat, amelyek alapján Magyarország és Románia új határait meg fogják állapítani.

Kétséges a csehek teljes sikere a békekonferencián.

A Journal de Geneve írja: A béke delegátusok véleménye nagyon megoszlik a csehek nemzeti követeléseit illetően. A franciák melegen pártfogolják őket, míg az angolok teljesen közömbösek, addig az olaszok meglehetősen idegenkednek tőlük, az amerikaiak pedig egyelőre még mindig tanulmányoznak. Annyi bizonyos és már is előrelátható, hogy a cseheknek nem lesz teljes sikerük. Az osztrák területekre való igényüket minden valószínűség szerint teljesen elutasítják.

Harminc millió dollárt követelnek a központi hatalmaktól.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) (Sajkratávirat.) A békeértekezleten a politikai kérdések egyelőre háttérbe szorultak a pénzügyi kérdésekkel szemben, mert ma ismeretessé vált, hogy a jóvátétel ügyében kiküldött bizottság a Németországot terhelő kártérítések tekintetében határozati javaslatot fogadott el.

A különböző nemzetközi bizottságok szakértői abban is meg egyezésre jutottak, hogy a központi hatalmak mennyit képesek jelenlegi helyzetükben kártérítésként fizetni. Ez az összeg megbízható hírek szerint harminc milliárd dollár körül mozog.

A horvát országos kormány lemondott.

Zágráb febr. 27. A horvát országos kormány benyújtotta lemondását. Ennek oka az, hogy a kormánybiztosokat az államtanácsba delegálták és ezek meghívásának teljesítését nem tartják összeegyeztetőnek a végrehajtó hatalom gyakorlásával. A lemondott kormány után hivatalnokai kormány veszi át a kormányzást.

Csehország katasztrofális éhínség előtt.

Genébe cseh misszió érkezett, amely Csehországnak élelmiszerekkel való sürgős segítségét kérte. A sajtóban hangulatot igyekeznek kelteni maguk mellett a csehek. Hangzatos felhívásukban azt mondják, hogy ha azonnal nem segítenek rajtuk, országukat katasztrofális éhínség fenyegeti. Benes

külgügyminiszter felhívást intézett a Vörös-kereszthez és ebben szóról-szóra ezeket mondja:

— Ha a Csehországot fenyegető éhínséget azonnal el nem hárítják, az egész országban elkerülhetetlenül kitör a forradalom.

A budapesti krematórium felállítását megkezdik.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) A belügyminiszter a fővároshoz ma küldött leiratával a halottbamvasztás és a budapesti krematórium felállítása ügyében még 1912. évben hozott határozatot jóváhagyta. A főváros tanácsában a jóváhagyást Bódy polgármester ma jelentette be és indítványozta, hogy az építkezésre a szükséges intézkedéseket tegyék meg. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Engedékenyebb és gyorsabb lett a békekonferencia.

Budapest, február 27. New-Yorkból jelentik: (Szikratávirat.) Csütörtök óta nagy változás észlelhető a békeértekezlet tárgyalásainak szellemében. A békemeghatalmazottak között igen nagy engedékenység mutatkozik, amelynek egyik jele az is, hogy Franciaország és Anglia a Németországtól követelt jóvátételben is nagy engedményekre hajlandók.

Budapest, február 27. Párisból jelentik: (Szikratávirat.) A békeértekezlet soha olyan lázas sietséggel még nem dolgozott mint a mostani napokban. Ugyanazt a taktikát követi mint

amidőn a népszövetség tervezetét 30 munkaórán keresztül hajszolta. Ez a taktika abból áll, hogy ha súlyosabb problémák merülnek fel, leveszik a napirendről és a könnyebben elintézhető kérdéseknek tárgyalására térnek át.

A békeértekezlet munkájának gyorsításában két ok hat közre: az egyik hogy a szövetségesek tudják azt, hogy Oroszország ellen nagyobb akciót nem kezdhetnek, a másik ok, hogy a szövetségesek valamennyi csapatai haza akarnak menni és a kormányok kénytelenek a honvágygyal számolni.

Tárgyalunk az entente élelmezési bizottságával.

A kormány, mint értesülünk, Podmaniczky Tibor követségi tanácsos vezetésével bizottságot küldött Triestbe, hol tárgyalásokat kezdenek az entente élelmezési bizottságával. Tudvalevően a triestbi bizottság küldött annak idején Bécsnek is gabonát, igaz, hogy meglehetősen drágán, mázsánként háromszáz koronáért, de azóta esett a hajófuvar ára s talán ma már féláron juthatunk gabonához.

Általános sztrájk Lipcsében.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Lipcséből jelentik: A tegnap elhatározott általános sztrájk ma megkezdődött. A polgárszövetség a tanítókhöz, kereskedőkhöz, városi és állami alkalmazottakhoz felhívást intézett, amelyben felszólítja őket a munkásztrájk ellen való tüntetéskép az általános polgári sztrájkot kezdjék meg.

Angol csapatok a Spartacusok ellen.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Az angol kormány elhatározta, hogy a Rajna vidékén levő angol csapatokat megerősíti. Ebből azt következtetik, hogy az angol kormány segítségére akar lenni Németországnak a Spartacusok leverésében.

Amerikai segítség Magyarországnak.

Budapest, febr. 27. (Saját tudósítónktól.) Párisi szikratávirat jelenti: A békekonferencia amerikai delegátusai közt hajlandóság mutatkozik, hogy Magyarországnak pénzügyi szempontból segítségére legyenek. A delegátusok azt a javaslatot tették, hogy a magyar államnak valamely formában amerikai kölcsönt nyújtsanak s ebből a célból Amerikában záloglevelek kerüljenek elhelyezésre, melyekért a kormány és az alkotmányozó nemzetgyűlés vállalna szavatosságot. Másik terv szerint egy amerikai pénzcsoport vállalna megfelelő formában érdekeltséget a létesítendő önálló magyar jegybank alapításánál.

* **Temetések.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délelőtti Vass István járásbíró-sági irodatiszt temetése. A temetésen megjelentek a törvényszék és bíróságok bírói és tisztikara. Eljötték még az utolsó végtisztességet megadni az elhunyt számos jó barátai és tisztelői. A temetési szertartást Imrik Zoltán c. kanonok segédlettel végezte. A beszéltetés után a diszes koporsót, mely a család és karitásak koszorúival volt borítva, feltették a négyes fogatu üvegdiszhalottas kocsira és az impozáns gyászmenet az olasz-i plebánia-templomba vonult, ahol ünnepélyes gyászmisét tartottak. A gyászmise végzetével az olasz-i temetőbe vitték az elhunytat, ahol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra.

Achermann Ferenc 37. gyalogezred őrmesterének temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. A temetésen számosan jelentek meg az elhunyt barátai és tisztelői közül. A temetési szertartás végzetével a szebbnél szebb koszorúkkal és szalagokkal borított diszes érckoporsót feltették a négyes fogatu nagy diszű üveges halottas kocsira és a honvédszínház gyászinulójára mellett az impozáns gyászmenet a Rulikovszky temetőbe vonult, ahol örök nyugalomra helyezték.

Marxer Ferenc temetése szintén tegnap

délután ment nagy részvét mellett végbe, a beszéltetés után a diszes koszorúkkal borított koporsót a négyes fogatu üvegdiszkocsin a Rulikovszky temetőbe vitték, ahol a családi sírhelyen örök nyugalomra helyezték. Mindezen temetéseket Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata nagy pontossággal rendezte.

* **A NAC bálja.** Kifűnő műsorral összekötött bált rendezett tegnap délután a Nagyváradai Atlétikai Club a Kath. Kör nagytermében. A közönség, amely zsúfolásig megtöltötte a termet, nagyon jól mulatott a kabaré számain és különösen Tamás Alfréd, Váradai Lajos, Krausz Ella énekszámait tetstettek. Harsányi ötletesen konferált és Schiff Dezső gyönyörűen hegedült. A művészi hegedű számot Vomácska kísérte zongorán nagy precizitással. A prólógót Reinhard Irén mondta el kedvesen. Kabaré után éjfélig tánc volt.

* **Szabóiparosok gyűlése.** Felkérem az Ipartestület összes férfiszabó és nőiszabó iparosait, hogy folyó hó 28-án este 6 órakor az ipartestület helyiségében teljes számban okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Megyeri Ferenc elnök.

* **Tőzsde.** Mai kötések: Osztrák Hitel 661-668. Magyar Hitel 943-54. Jelzálog 513-510. Leszámitoló 612-09. Fabank 817-829. Agrár 713-20. Hazai Bank 485-90. Rima 936-45. Általános Készén 2095-112. Salgó 1012-1014. Adria 1880-920. Atlantika 1325-50. Nascio 2910-30.

* **Petroleum kiosztás.** Értesitem a város közönségét, hogy a petroleum kiosztását elrendelem, mégpedig a február havi szelvény ellenében családonként egy féllitert. Lukács Udön polgármesterhelyettes.

* **Pro patria.** A nagyváradai nyomdász-testületnek egyik derék tagja, Gleiber Lajos tegnap hosszas szenvedés után elhunyt. A háború őt is elszólitotta a szedőszekrény mellől a harctérre, ahol szervezetét súlyos betegség támadta meg. Legutóbb bár beteg, a Szabadság nyomdájában végezte nehéz kötelességét, míg tegnap szenvedéseitől megváltotta a halál. Temetése holnap, szombaton délután fél 4 órakor megy végbe a Templomtér 13. számú háztól a római katolikus egyház szertartása szerint. A temetésen a nyomdász-egylet tagjai testületileg vesznek részt.

* **Halálozás.** Zboray Antalné 54 éves korában tegnap elhunyt. Temetése holnap, szombaton lesz Berkovits-Ferenc utcai lakásáról.

* **Parfüm-különlegességek:** L'Origan, Rose D'Amour, Chypre-Royal, Quelques fleur, Cœur de Janette, Californian, Poppy és az összes létező virágillatok állandóan kaphatók: Fekete Ernő droguista Diana Illatszertárában, Bémer-tér 3.

* **A földbérleti tárgyalások.** A földbérleti tárgyalásokat a következő 3 bizottság tárgyalja:

I. Bizottság. Elnök: Dr. Nagy Mihály. Tagok: Felvinczy Sándor, Boros János, szakértő: Lendvay Béla, jegyző: Elovits Elek dr. 3. án Körösnagybányán és Rojt. 4. én Marciháza, Atyás, Cséffa, Inánd és Bikács, 5. én Sarkad és Sarkadkeresztúr és Hencida, 6. án Kis és Nagykakucs, Szászfalva, Krajnikfalva, Nagybaród.

II. Bizottság. Elnök: Kappner Armin. Tagok: Schreiber Sándor, Grósz Imre dr. Szakértő: Olasz Elemér. Jegyző: Kenyeres Gyula dr. 3. án Árpád, Erdőgyarak és Tulka. 4. én Okány, Álmosd. 5. én Nagykerék, Bójt, Pocsaj, Mezőpeterd és Váncsod. 6. án Kis-ürög.

III. bizottság. Elnök: Wertheimstein Viktor. Tagok: Katona János, Könyves János. Szakértő: Pókay Dezső. Jegyző: dr. Bárdos Imre. 3. án: Poklostelek és Várad-szöllős. 4. én: Körögyéres, Vizesgyán. 5. én: Mezőszabolcs, Szakadát, Fugyivásárhely, Fugyi, Biharfélegyháza. 6. án: Érkenéz.

A jövő hét folyamán fog megjelenni az új birtokreform törvénye népies és könnyen megérthető átdolgozásban. A kiadvány füzet alakjában a Tiszántúl szerkesztősége által lesz kiadva. Ára 2 korona. Megrendeléseket már most felvevő a Tiszántúl kiadóhivatala.

Lapkihordó asszonyok felvételnek a Tiszántúl kiadóhivatalában.

VILLAMOS VASALÓK és FŐZŐK
megérkeztek, remekszép üvegcsillárok mindennemű villamos vezetékek és égők legolcsóbb napiárban szerelhetők
STERN VILLAMOS VÁLLALATA
Szt.-János-u. 20. Telefon 556.

* **Poloskairtó Antisekt**, biztos kipróbált szer. Ára 4 korona. Kapható **FEKETE ERNŐ** droguista **DIANA** illatszertárában, Bémer-tér 3.

* **Felülfizetések a Leányegylet tea-délutánján.** A Református Leányegylet által folyó hó 22-én rendezett jótékonycélu tea-délután nemcsak fényes erkölcsi sikert eredményezett, hanem tekintélyes összeget juttatott a létesítendő Protestáns árvaház javára. A tiszta jövedelem közel kétezer korona. Az estélyen a következők fizettek felül: Dr. Cziffra Kálmánné 50, Zathureczky Albertné 50, Zathureczky Istvánné 50, Czira Kálmánné 50, Karácsonyi János püspök 20, Darvassy Lajosné 20, dr. Némethy Ferencné 20, Sulyok István 20, Csernák Béla 20, Nadányi Jenőné 20, Lakatos Józsefné 20, Rimler Károlyné 20, dr. Morvay Zsigmond 65, Korbély József 37, dr. Thury Lászlóné 20, dr. Thury Kálmán 20, Gedeon Ilonka 20, dr. Fráter Imréné 20, Pálly Lajosné 10, özv. Nadányi Károlyné 10, dr. Szabó Gusztáv 10, Balayty Jenő 10, Materny Imre 10, Berey Zoltán 3, dr. Zigre Miklósné 17, dr. Szeghalmy Sándor 17, N. N. 3, özv. Biszterszky Elemérné 15, Tatár Zoltánné 10, Süttő Gyula 10, dr. Fekésbázy Endre 10, özv. Lendvay Jánosné 4, Fhamásy Géza 5, ifj. Tatár Géza 7, N. N. 7, Rendes Ervin 7, N. N. 4, N. N. 1-80, N. N. -80, N. N. -80, N. N. 1 K t fizettek felül. Ugy a felülfizetőknek, mint a természetben adományozóknak ezután mond hálás köszönetet a rendezőség. Nagyon kérjük a háziasszonyok közül azt, ki a maga teáscsészéje helyett a másét vitte el, szíveskedjék a 4 db csészét dr. Szabó Gusztávné lakására kicserélés végett elküldeni. (Uri u. 15.) Ugyisint egy horgolt csipkés fehér tálcakendőt is kiráseréltek. Aki nek a tálcája még nálunk van, tessék érte küldeni (Uri-utca 15. szám alá dr. Szabó Gusztávéhoz.)

* **Puderek, arckrémek, kölnivizek, fogpaszták, szájvizek, pipereszappanok nagy raktára:** **FEKETE ERNŐ** droguista **DIANA** illatszertárában, Bémer-tér 3

* **Sütőmesterek figyelmébe.** Felkéretnek az összes sütőmesterek és sütőiparosok, hogy fontos ügyben vasárnap délután 2 órakor tartandó gyűlésre az ipartestületnél saját érdekükben okvetlen jelenjenek meg. A vezetőség.

* **Tilalmi időben nem szabad vadászni.** Sokan azzal a kéréssel fordultak a földművelésügyi miniszterhez, hogy a február 1-én kezdődő tilalmi időben is engedélyezze a miniszter a nyulakra való vadászatot. A földművelésügyi miniszter most rendeletben válaszol a kérelmezőknek és a vadászás elhárítására, valamint a vadállományban beállott óriási apadásra való tekintettel a kivételes vadlövési engedélyt megtagadta.

Színház.

A színház műsora:

Péntek: Ezred apja.
Szombat d. u.: Válás után.
Szombat este: Éva.
Vasárnap délután: Médi.
Vasárnap este: Lilium. (Egy csirkefogó élete és halála. (Regény.)

Ezred apja. A ma esti előadásban először játsza el a vigjátéki együttes ezt a kacagtató francia bohózatot, melyben Gazdy, Körösi Juci, Jósika Mici, Stoll, Tóth Elek, Szigeti, Perényi, Váradi, Madas és Deák jutnak hálás szerepekhez. A közönségre egész este ráragad majd a szereplők jövedelme és derűje. A III. felvonásban Jósika Mici és Szigeti Jenő eljátszák az apacs-táncot.

Válás után. Bismarck mulatságos bohózatát szombaton délután adják és minthogy a darab egyáltalán nem pikáns, lányok is megnézhetik. A főszerepben a kitűnő Tóth Elek kacagtatja majd a közönséget. Játsszanak még a darabban Tóthné, Körössi, Polgár Mariska, Stoll, Madas és Váradi Lajos.

Az **Ady Endre Társaság** vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődő matinéjára jegyek már válthatók a Hegedűs hírlapirodában és a Központi jegyirodában.

MEGNYILT
A NŐI ÉS GYERMEKDIVATÁRUHÁZ
Nagy Sándor utca 1. sz. a.

Női színes selyem bluzok 145 koronától, női fehér grenadier bluzok 72 koronától kezdve, női szalmakalapok 40 koronától kezdve óriási választékban.
Tisztelettel
Klein Sándor

Szerkesztői üzenetek.

R. I. A verseket helyszüke miatt belátható időn belül nem közölhetjük.

MOZI.

Az **Uránia** szenzációja a mai műsor pompás díszes a mult átka című ragyogó Nordisk újonság. Mostanában aligha volt a világhírű kopenhágai filmgyárnak ilyen pompás produktuma. Nemcsak a felvétel technikai része kelt hűlőnös figyelmet, de maga a drámai cselekmény irodalmi kecsével megragadó. A film szerzője a kitűnő Urban Gad, Asta Nielsen legjobb szerepeinek írója és a darab főszereplője Marie Widel az ünneplendán művésznő.

Leontine Kühnberga genialis filmprimadonna, akinek alakításai mindenkor a szenzáció erejével hatnak, művészetének ragyogó fényével világítja be azt a pompás szerepet, amelyet a Rongyszedő grófnő című romantikus drámai történetben játszik. A briliáns filmújonságot, mely bizonyára nagy tetszést fog aratni, mai friss programján hozza színre az Apolló színház. Az izgalmas filmdrámán kívül gazdag műsor fogja szórakoztatni a közönséget.

Psylander-film a Vigadó mozgóban Ismét egy posthumus Psylander szerep, az elhunyt nagyszerű dán színész utolsó alakítása az Autokirály. A halhatatlan emlékü film bonvivant alakja érdekesen elevenedik meg a travuros szerepben melynek művészi szépségeit a remek színész virtuoz módon demonstrálta ki. A kitűnő filmet ma mutatja be a Vigadó mozi.

Főszerkesztő: **DR KUGLER JÓZSEF.** Felelős szerkesztő: **HILF LÁSZLÓ.**

Kiadótulajdonos: **Szent László-nyomda r.-t.**

URÁNIA mozgószínház	28-án A mult átka. Hétköznap 1/24, szombat, vasárnap 2 órai kezdettel.
VIGADÓ mozgószínház	28-án Autó király. Hétköznap 1/24, szombat, vasárnap 2 órai kezdettel.
APOLLÓ mozgószínház	28-án A rongyszedő grófnő. Hétköznap 1/24, szombat, vasárnap 2 órai kezdettel.

Heti árjegyzék



Színes ebédőkészlet aranyozással 12 személyre	300
Színes teakészlet ar.-sal 12 sz.-re	160
Sz. kávékészlet ar.-sal 12 sz.-re	160
Függőlámpa teljesen felszerelve	80
Majolika vízeskancsó színes	20
Majolika virágváza színes virággal	15
Majolika cukorődoboz sz. virággal	15
Petroieum asztali lámpa mekei, felszerelve	40
Majolika dohánytartó sz. virággal	15

Nippek, figurák, szent Antal és Mária-szobrok, szenteltvíz-tartók.

Eladás nagyban és kicsinyben. Képeretezés, ablaküvegezés.

KOMLÓS TESTVEREK

üveg, porcellán, lámpa, díszmű-árak, ezüstárak, konyhafelszerelések gyári raktára Nagyvárad, Hlatky Endre (Zöldfa-u.) utca 13.

Telefon 3-72. Telefon 3-72.

◆ **APRÓ HIRDETÉSEK.** ◆

Minden szó ára 40 fillér, vastagabb betűvel 80 fillér. Legkisebb apróhirdetés ára 4 korona. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Felvételnek: a Tiszántúli kiadóhivatalában (Szilágyi Dezső-utca 5. szám), a Hegedűs hírlapirodában és a Központi Újság és Jegyirodában.

BERNÁCSIK JÓZSEF
 rézműves és vízvezeték szakiparos
 hadból visszatérve műhelyét ismét a régi helyiségében
 Mezey Mihály-u. 7. megnyitotta
 250 Telefon: 17-29.

Száraz vágott tűzifát
 azonnal szállít
Schwartz József és fiai.
 Bathori-u. 26. sz.
 Telefon: 1563.

◆◆◆◆◆
Lapkihordónők felvételnek a „Tiszántúli” kiadóhivatalában.
 ◆◆◆◆◆

Bathory-utca 26 sz. alatt
Fuvarozási vállalatot létesítettem
 Elvállalom áruknak, főleg állomáshoz vagy az állomástól való szállítást, szükség esetén saját száraz raktárban való elhelyezését, továbbá vagon áruk beraktározását és széjelosztását szerény díjazás mellett, miután raktáramba iparvágány vezet. Kőltöztetést elővigyázattal eszközölök és vidékről vagy vidékre is elvállalok. Szíves pártfogást kér
Schwartz Jenő
 Bathory-u. 26 sz.
 Telefon: 15-63.

Belépési felhívás

a Népszövetségi Hitelszövetkezet VII-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1919. január 1-én VII-ik évtársulatát nyitotta meg.

Az előbbi üzletének, dacára a nehéz megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredménynyel folynak.

Belépni szándékozók üzletrészeket jegyezhetnek még most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében (Szilágyi Dezső-u. 5. sz. a.). Egy üzletrész heti 20 fillér befizetésre kötelez s ki-ki annyi üzletrészt jegyez, amennyit akar. Felvételi díj üzletrészenként, 20 fillér, 3 év múlva az évtársulat feloszlik a tagok a befizetett összeget kikapják s a rájuk eső nyereséget is.

A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok között osztatik fel s kiki heti betéte arányában részesedik.

A szövetkezet elfogad betéteket is s azokat legmagasabb kamatlábbal kamatoztatja.

A tagok a befizetett összeg 1/5-öd részéig a szövetkezettől olcsó kamatra kölcsönt is kaphatnak, mely 3 év alatt fizethető le. Azonfelül betáblázásra, értékpapírra, vagy váltóra, bármily összeg erejéig.

Tőkekamatadót a szövetkezet fizeti.

Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, szíveskedjenek szövetkezetünk helyiségében részjegyeket jegyezni.

Népszövetségi Hitelszövetkezet.

ÉPÜLET ÉS BUTOR ASZTALOS
 munkálatokat szakszerűen s jutányosan készít
DENGELEGI LAJOS
 Vámház-u. 13. Telefon 498.
 Telefon hívásra elmegyek.

Autójárat a Félixfürdőbe!

Tudvalevőleg a szénhiány miatt a belényesi vonat — mely a fürdői közönséget hozza — napjában egyszer indul s csak másnap reggel szállítja vissza az utasokat.

Hogy a fürdőbe jövő közönségnek ne kelljen lemaradnia a tulsufolt vonatról és még az nap vissza is térhessen, Váradról a fürdőig, autójáratot rendeztem.

A husz személynél többet befogadó automobille hó 12-től kezdve, reggelenként 8 óra kor indul a Fekete Sas előtti állomásától s az utasok számához mérten két óránként közlekedik. Kiránduló társaság részére a nap bármely időszakában rendelkezésre áll külön 100 K díjazás mellett.

Viteldij a Félixfürdőig 4 korona! Fürdőbérlet.

Cipészeknek!

- 1 kgr. la. buzacsíríz — — — K 19-60
- 1 kgr. la. aranycsíríz — — — K 39-20
- 1 kgr. la. folyékony „Argos” csíríz K 8-—
- 1 kgr. la. faszeg 2—15 sz. — — — K 10-—
- 1 drb brassól talpráspoly — — — K 3-80
- 1 drb brassól kireszelő — — — K 3-30
- 1 készl. bőrtalpvédő — — — K 2-50
- 1 drb. vaskapta — — — K 12-80
- 1 készl. acél talpvédő — — — K —70

Papírvászon és mindenféle cipész-kellékek olcsó napi áron.

ASZTALOSOKNAK!

- 1 kgr. la. asztalosenyv — — — K 6-80
- ugyanaz zsákvételnél — — — K 6-25

SZERELŐKNEK!

- Bőrtárcsa vízvezeték csaphoz
- 100 drb 1/2" csaphoz — — — K 4-80
- 100 drb 3/4" — — — K 6-80
- 100 drb 1" — — — K 9-60

Kereskedőknek megfelelő árendemény!

Postán utánvét mellett.

Portó és csomagolás felszámításával. Gyors és pontos kiszolgálás.

STERN MIKLÓS
 Nagyváradi, Zöldfa-utca 9. szám.

ELADÓ:

Egy új emeletes sarokház a Rákóczi-uton.
 Egy szép modern ház 740 □ öli területtel parkirozott kerttel a Lukács György-utca elején.
 Egy szép uriház a Szent János-utca elején.
 Egy bérház a Szaniszló-utcában.
 Egy bérház a Teiky-utcában.
 Egy sarok bérház több üzletheiységgel, italmérési joggal a piachoz közel.
 Nagysötétágon Bátorodombon 24 hold szántóföld, egy része őszi vetéssel van bevetve, ebből 2 hold beültetett szőlő, gazdasági épület és felszereléssel.
 Ugyancsak Nagysötétágon 14 hold beültetett szőlő lakóházzal és felszereléssel, 10 hold mintaszőlő 600 hkt. hordókkal és 300 hkt. szüretelő kádakkal és teljes felszereléssel, hozzá 2 szoba, fürdőszoba, telefon.
 Ettől különállóan 600 kis hold szántóföld, részben be van vetve, gazdag felszereléssel és gazdasági épületekkel eladó vagy bérbe kladó.

Értekezni: **FELEDI SÁNDOR**
 általános kereskedelmi irodájában
 Nagyváradi, Szilágyi Dezső-utca 6.
TELEFON: 16-95 SZ.

IZSÁK LIDIA



Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD, Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon: 11-53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója.

Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrovidebb idő alatt elkészítetnek.

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

a legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokokra és nagyvárad házakra a leggyorsabb lebonyolítással nyújt az

EGYESÜLT BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RT. NAGYVÁRADON

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP: NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos főzőedények, Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világitási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat. Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig. Villamos motorok nagy választékban kaphatók. Költségvetéseket díjmentesen készítünk.

A telep telefonja 514.

Főszerező telefonja 55.